

KVINDEBLADET

• HVAD VI VIL •

UDGIVET AF

DE SAMLEDE KVINDEFØRENINGER.

Nr. 37.

Udgaar hver Søndag. Abonnement 60 Øre
pr. Kvartal foruden Postpenge. Annoncer
pr. Petitlinie eller dens Plads 10 Øre.

København, Søndagen den 11. September 1892.

V. Aargang.

Alle Klager over Uregelmæssigheder i
Bladets Forsendelse bedes indgivet til
det Posthus, hvorfra Bladet udleveres.

Vore ærede Holdere erindres om, at Kvindebladet „Hvad vi vil“ maa være bestilt hos Postvæsenet inden den 27. September, hvis Uregelmæssigheder i Bladets Forsendelse skal undgaas.

Almuepige børns Uddannelse til Huslighed.

Under ovenstaaende Titel har R. A. Claudi-Hansen skrevet en Artikel i sidste Hefte af „Vor Ungdom“. Den er sikkert skrevet ud af et velvilligt Sindelag over for Arbejderne, men ved Forfatterens snevre Syn paa Kvindens Personlighed og Mangel paa virkeligt Kendskab til vore sociale Forhold og deres Udvikling bliver den i høj Grad vildledende, og maa i alt Fald ikke staa uimodsagt.

R. A. Claudi-Hansen gaar ud fra, at en af de vigtigste Grunde til Arbejderens sociale Elendighed ligger i, at Arbejderens Hustru dur ikke. Hun forstaaer ikke at gøre Hjemmet hyggeligt, sundt og tiltalende for Manden og Børnene. „Varm Mad kan hun som oftest ikke tillave paa billig og afvekslende Maade. Børnenes legemlige og aandelige Opdragelse kan hun ikke med Held tage sig af. Indkøb af Mad og Bedømmelse af Levnetsmidlernes Næringsværdi er det lige saa galt med som med Vedligeholdelse af Klæder — særlig til Manden. Dertil kommer Mangel paa Sparsommelighed, Mangel paa Ordenssans og Renlighedssans, Mangel paa Mildhed og Guds frygt; kort sagt: der mangler den kvindelige Haand og Aand, der gør Hjemmet til Paradis og binder Manden dertil i hans Fritid til Gavn for hele Familjelivet“, siger Forfatteren. Tillige mener han, at

Utilfredsheden og den deraf følgende Misstemning just er at finde i Arbejderens huslige Forhold. Og skal Arbejderforholdene ikke forværres, saa maa Løftestangen til en sund Socialreform sættes til der, hvor Misstemningen findes, nemlig i Arbejderens eget Hjem.

Hr. Claudi-Hansen henviser der efter til Tyskland, hvor der i de senere Aar ved privat Godgørenhed er gjort uhyre meget for Husholdningsskoler, ja flere Skoler har gjort Skridtet helt ud og optaget Madlavning som et obligatorisk Fag. Der bevises af tysk Statistik om den Sag, at en Husholdning føres bedre med 10 Mark, naar Konen er hjemme, end for 13 Mark, naar hun er paa Fabrikken.

Hvor udmærket disse Skoler er indrettede, kan ses af Programmer fra forskellige af dem. Der meddeles saaledes, at Undervisningen skal bestaa i Kogning, Bagning, Vask og Syning, men ogsaa i at regne, spore og have Maden færdig i rette Tid. Eleverne skal opdrages til Renlighed, Orden og Punktighed, Sandhedskærlighed, Pligttroskab og Religiositet.“

Hvilken god Virkning disse Anstalter allerede har haft, ses af Beretninger: „at de Kvinder, der har faaet Undervisning i de huslige Forretninger, særlig er søgte af Arbejderne som Livsledsagerinder — ogsaa paa Grund af deres Dyd, Sparsommelighed og Flid.“

Forfatteren mener derfor, at vi særlig bør tage Eksempel efter Tyskland, hvor Arbejderforholdene mest ligner vore her hjemme.“

Vore Læsere vil af ovenstaaende se, at Forfatteren er lige langt borte fra Forstaaelse af Kvindesagen som af Arbejdersagen; thi der findes neppe noget Land i Evropa, hvor Kvinden staaer saa lavt som i Tyskland. Hun behandles baade af Arbejdsgiveren og af

sin Mand mere som en Hund end som et Menneske, og derfor kan det ikke nytte, vi vil vende vore Øjne der hen, hvis vi vil hæve Kvinden, men kan meget snarere lære af Frankrig, England eller Sverige. Dog gælder det kun den intelligente Kvinde. Skål vi ned i Arbejderbevægelsen, da staaer den danske Kvinde højt. Det er ingen Overdrivelse eller national Stolthed, naar vi mener dette, men det er grundet paa en samvittighedsfuld Undersøgelse gennem Blade og Skrifter og ved personlige Beretninger fra andre Lande, at vi er komne til dette Resultat.

Det ligger dels i, at vore danske Forhold er saa smaa, at der aldrig kan være den dybe Kløft mellem Arbejdernes Hjem og de mere heldigt stillede Kvinders, vi kender hinanden og vi lærer af hinanden, dels i, at de danske Mænd er mindre herskesyge og besidder et blødere Sind end de tyske.

Men er det saaledes, at den danske Arbejderkvinde er mest udviklet, saa er det ogsaa i det danske Folk, at Reformen skal begynde, og efter dansk Mønster; thi at der trænges til en grundig Hjælp for de unge Arbejdersdøtre, der skal være Hustruer og Mødre, deri er vi ganske enige med R. A. Claudi-Hansen, men vi vil gaa ud fra en hel anden Forudsætning end den ærede Forfatter.

Først kan vi ikke begynde med at sætte Kvinden saa højt, at hele Hjemmets Lykke og Ulykke afhænger af hende (se R. A. Cl.-H.'s talrige Egenskabsord paa første Side). Vi sætter Manden lige saa højt som Kvinden, for os er det lige saa stort at være Fader som at være Moder; en fredelig Mand, der med Omhu og Kærlighed tager sig af sine Børn, naar han kommer fra Arbejde, og laver og snedkerer lidt til Husbehov, bidrager lige saa meget til et hyggeligt Samliv i Hjemmet som Hustruen.